gemeente Rheden

Raadsvoorstel

portefeuillehouder
Gea Hofstede

begrotingsprogramma
1 Samenleving

draagt bij aan Global Goal(s)
1 Geen armoede
2 Geen honger
3 Goede gezondheid en Welzijn
4 Kwaliteitsonderwijs
5 Gendergelijkheid
8 Eerlijk werk en economische groei
10 Ongelijkheid verminderen
11 Duurzame steden en gemeenschappen
16 Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten
17 Partnerschappen om doelstellingen te bereiken

b en w-vergadering
8 mei 2024

agendapunt
9

bijlage(n) ter inzage
4

rol raad
Ter besluitvorming

soort document
koersdocument

voorbereidende vergadering
14 mei 2024

agendapunt

raadsvergadering
28 mei 2024

agendapunt

onderwerp
Koersdocument Sociaal Domein

INHOUD VOORSTEL

- Vaststellen van het koersdocument Sociaal Domein 2024 'Samen leven in Rheden'
- Instemmen met samenvoegen Monitor sociaal domein met de Brede Welvaartsmonitor (in afwijking tot de opdracht die de raad op 14 maart 2023 heeft gegeven)

1. Waartoe is het voorstel gedaan?

De complexiteit van de huidige maatschappelijke opgaven vraagt om een samenhangende visie en aanpak in onze gemeente. Zo zijn thema's als welzijn, sport & gezondheid, cultuur, volkshuisvesting, openbare ruimte en natuur van groot belang voor fijn kunnen leven in de gemeente Rheden. Met het Koersdocument bepalen we welke opgaven de komende jaren onze prioriteit hebben en welke ambities we nastreven. Los van de indeling van de wetten. Hiermee versterken we het integraal denken en werken, ook tussen het sociaal en ruimtelijk domein en tussen de gemeente, partners en inwoners.

Het is de tijd om van onze inwoners te vragen dat zij meer zelf of samen met familie, vrienden of buren oplossingen zoeken. Van ouders verwachten we dat zij hun kinderen leren omgaan met de uitdagingen die het leven biedt. Ups en downs horen erbij. We gunnen kinderen dat zij worden voorbereid op de realiteit van het leven. Door reëel naar situaties te kijken, hopen we dat het grote beroep op de formele jeugdzorg een halt wordt toe geroepen. Ouderen gunnen we een zo 'ongestoord mogelijke' oude dag, waarbij zij hulp en ondersteuning krijgen vanuit hun directe omgeving. Voor hen geldt dat de professionele, geïndiceerde zorg uiteraard beschikbaar moet blijven. Daarbij hebben mensen die dit niet op een andere manier kunnen vinden of zelf kunnen betalen, voorrang.

Het Koersdocument Sociaal Domein gaat over de gemeente Rheden die wij in 2040 willen zijn. Een gemeente waar inwoners prettig met elkaar samenleven, naar elkaar omkijken en er voor elkaar zijn, ieder naar eigen vermogen.

2. Wat is de aanleiding?

Op 14 maart 2023 heeft uw raad een opdracht gegeven aan het college om te komen tot een Koers op het sociaal domein. De Koers moet richting en focus geven voor de komende jaren. Richting, focus en ambitie voor de komende jaren en dient in samenspraak met inwoners en partners te worden opgesteld.

Naast de inhoudelijke kaders voor het Koersdocument sociaal domein heeft de raad op 14 maart 2023 opdracht gegeven om een dashboard+ te ontwikkelen, om hiermee beter inzicht te hebben in de effecten van interventies en waar nodig bij te sturen. Op dit moment wordt er ook vanuit de Economische visie een dashboard (Brede welvaartsmonitor) ontwikkeld. Om effectief en efficiënt om te kunnen gaan met middelen stellen wij de raad voor om geen Dashboard+ voor het sociaal domein te ontwikkelen naast de Brede welvaartsmonitor. De indicatoren voor het sociaal domein worden dan onderdeel van de brede welvaartsmonitor.
Daarnaast werd tijdens het maakproces duidelijk dat de Koers op het sociaal domein niet alleen moet gaan over de gemeente die we willen zijn maar ook richtinggevend moet zijn voor de gemeente die we kunnen zijn.

3. Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Sociale Visie gemeente Rheden
- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
- Jeugdwet
- Participatiewet (P-wet)
- Wet Publieke gezondheid (WPG)
- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (WGS)
- Hervormingsagenda

4. Wat willen wij bereiken?

Het koersdocument geeft een duurzaam meerjarig perspectief op de opgaven waar we voor staan en welke ambities passend zijn voor de gemeente Rheden. Daarmee is het Koersdocument ons kompas voor de komende jaren.

<u>Kern Koersdocument Sociaal Domein</u>
Iedereen in de gemeente Rheden kan zoveel als mogelijk meedoen en fijn met elkaar samen leven. De grote lijnen daarbij zijn:

- Verschillend investeren in wijken
- Preventieve en curatieve maatregelen in balans
- Focus op kinderen, jongeren en ouderen in kwetsbare situaties
- Basisvaardigheden inwoners voorwaardelijk
- Synergie sociale en fysieke leefbaarheid

<u>Leidende principes</u>
Naast de inhoudelijke opgaven bevat het koersdocument leidende principes. Deze leidende principes zijn de vuistregels die richting geven aan de samenwerking met onze inwoners en partners. Ze zijn medebepalend in de besluitvorming.
De leidende principes zijn:

1. Ondersteuning is dichtbij en laagdrempelig aanwezig
2. De inwoner staat centraal
3. Inwoners ondersteunen elkaar
4. Inwoners voelen zich fijn in de woonomgeving
5. Gezond vertrouwen
6. Rheden investeert in innovatie en nieuwe samenwerkingsverbanden
7. Voorkomen is beter dan genezen

Ambities
De ambities voor de komende jaren zijn:

Opgave Bestaanszekerheid
1. Alle inwoners beschikken over de basisvaardigheden, zoals lezen, schrijven en digitale vaardigheden
2. Wij voorkomen schulden bij jeugdigen en inwoners met een laag inkomen
3. Inwoners met een laag inkomen maken optimaal gebruik van inkomensregelingen
4. Alle inwoners met een bijstandsuitkering doen mee naar vermogen

Opgave sociale basis
5. Als gemeente garanderen wij ontmoeting voor inwoners in kwetsbare situaties
6. Vrijwillige inzet ondersteunen waar nodig
7. Sociale leefbaarheid vergroten in wijken waar de veerkracht onder druk staat
8. We beschikken over een robuuste sociale basis
9. Gespecialiseerde hulp is beschikbaar voor inwoners in de meest kwetsbare situaties

Opgave gezond en vitaal van -10 maanden tot 100+ jaar
10. Wij vergroten de kansen voor jeugdigen in een kwetsbare situatie
11. Gezonde keuzes zijn een gewoonte, ook voor inwoners in een kwetsbare situatie
12. In wijken met een lagere sociaal-economische positie en (her) in te richten wijken maakt de leefomgeving gezonde keuzes makkelijker

Opgave integrale wijkaanpak
13. We werken altijd met inwoners en partners aan maatwerkoplossingen voor elke wijk

Iedere ambitie bevat een indicator, zo hebben we inzicht in de effecten van interventies en zijn we beter in staat om bij te sturen (wendbaar) indien nodig.

5. Wat gaan wij ervoor doen?
Na vaststelling van het koersdocument sociaal domein stelt het college iedere twee jaar met onze partners een uitvoeringsagenda op.

6. Wat zijn de financiële consequenties?
Vaststelling van het Koersdocument heeft geen financiele consequenties.
Het Koersdocument is wel de leidraad waarlangs de raad financiele keuzes kan maken.

7. Wat zijn de risico's?
Bij de uitvoering van het koersdocument hebben wij te maken met een aantal grote uitdagingen. In onze gemeente is de vergrijzing hoog, er is krapte op de woningmarkt en de sociaaleconomische problematiek is relatief hoog. Hiernaast hebben we te maken met een toenemende vraag naar professionele hulp en dus stijgende zorgkosten. De financiële vooruitzichten van de gemeente maken het omgaan met deze trends en ontwikkelingen nog uitdagender. Om hiermee om te gaan is de koers belangrijk.

8. Wat is het draagvlak voor dit voorstel?
Voor het koersdocument sociaal domein hebben we meerdere keren (zie het bijlagenboek voor verslaglegging) gesproken met onze inwoners en parters in de gemeente Rheden. De Adviesraad Sociaal domein en het Jongerennetwerk hebben positief gereageerd op de Koers en aandachtspunten meegegeven die zij belangrijk vinden om rekening mee te houden.

9. Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
Na vaststelling van het Koersdocument delen we dit besluit met de pers. Alle betrokken partners worden actief geinformeerd.

gemeente Rheden

10 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Tweejaarlijks stelt het college uitvoeringsplannen op die bijdragen aan de gestelde Ambities. Ook met de reguliere P&C-documenten bewaken we de voortgang op de gestelde ambities.

Velp, 8 mei 2024

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Bart Drewes,
secretaris.